

กิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา Creative Drama Activities Affecting Primary School Students' Positive Behavior

กนิษฐา สังขรัตน์*
Kanittha Sangkharat

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมละครที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนลอยสายนุสรณ์ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร และ 2) ศึกษาผลที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนลอยสายนุสรณ์ จำนวน 97 คน จากการสุ่มแบบเจาะจง

ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกอันดับแรก คือ เคารพศักดิ์ศรี รองลงมาคือ การคำนึงถึงแรงจูงใจและการมีโลกทัศน์ และอันดับสุดท้ายคือ การพยายามให้มีส่วนร่วม และกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยรวมและรายด้าน หลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ละครสร้างสรรค์, พฤติกรรมเชิงบวก, นักเรียนประถมศึกษา

---

* อาจารย์สาขานาฏศิลป์ไทย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Abstract

This research aimed to 1) study the results of Creative Drama activities affecting primary school students' Positive Behavior at Loisaianusorn school, Bangkok province and 2) study the results of before - after Creative Drama activities affecting primary School students' Positive Behavior. The sample was 97 primary school students (grade1-3) by Purposive sampling.

The results found that the model of creative drama activities using positive behavior theory were respect for dignity, try to participation, considerate motivation, and have a vision, and try to participation accordingly. As each aspect and overall, after creative drama activities had scores higher than before creative drama activities at 0.01 statistically significant level.

Key words: Creative Drama Activities, Positive Behavior, primary school

บทนำ

นักเรียนเป็นเยาวชนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ที่กำลังเติบโตและพร้อมที่จะเป็นไปตามรากฐานที่วางไว้ การเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนนั้นย่อมมีความสำคัญอย่างมาก ในยุคปัจจุบันที่สังคมมีการก้าวเปลี่ยนผ่านอย่างรวดเร็วนั้น ส่งผลต่อพฤติกรรม การใช้ชีวิตความเป็นอยู่ ทั้งนี้ครอบครัวและสังคมเป็นผู้บ่มเพาะ สร้างวินัย และพฤติกรรมที่ดีให้แก่เด็กนักเรียน ในวัยเด็กนั้นการเล่นเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่นักเรียนจะได้เรียนรู้พฤติกรรมผู้อื่นได้จากการเล่นบทบาทสมมติ ซึ่งละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) เป็นรูปแบบการเล่นอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการสมมติที่ได้ผ่านกระบวนการจัดเตรียมข้อมูลและวางแผนการเล่นให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของ ผู้ร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรมสามารถรับประโยชน์สูงสุดจากการเล่นโดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติของ “การเล่น” เป็นอย่างดี กล่าวคือ การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นไม่เหมือนกับการแสดงละครเวที ไม่ได้เป็นไปเพื่อสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชม และไม่ได้เป็นการแสดงเพื่ออวดฝีมือ แต่การเล่นละครสร้างสรรค์นั้นจะต้องเล่นในสถานที่ที่ผู้ร่วมกิจกรรมรู้สึกปลอดภัย ไม่เครียดไม่กังวลใจ และสามารถแสดงออกอย่างเสรีภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงร่วมกัน โดยมุ่งประโยชน์ไปที่พัฒนาการของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นหลัก จึงอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมและละครสร้างสรรค์นั้นเป็นการเล่นบทบาทสมมติในแบบที่ไม่เป็นทางการ แทนที่จะมีนักแสดง แต่กลับมีผู้ร่วมกิจกรรม (Participants) แทนที่จะมีผู้กำกับ การแสดงแต่กลับมีผู้นำกิจกรรม (Leader) หรือครูที่ช่วยอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในกระบวนการทั้งหมด (ปาริชาติ จินวิวัฒนาภรณ์, 2545) จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการศึกษาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กไปในทางที่ดี ผู้วิจัยให้ความสนใจกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเชิงบวกของเด็กโดยใช้วิธีการเล่นละครเข้ามาช่วย

การสร้างวินัยเชิงบวก คือ การให้มีช่องทางเลือกแก่นักเรียน แสดงการรับรู้หรือให้รางวัลแสดงการชื่นชมต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พุดคุยตกลงกันถึงกฎระเบียบเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามแนวทางที่หนักแน่นมั่นคงและเสมอต้นเสมอปลายเคารพศักดิ์ศรีและมองเด็กในด้านบวกปราศจากความรุนแรงทั้งวาจาและการกระทำ มีการให้ผลกระทบที่เป็นเหตุผลเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ให้โอกาสเด็กแสดงความเสียใจและทำกิจกรรมบางอย่าง เพื่อทดแทนหรือชดเชยให้ความเสียหายที่เกิดขึ้น จากการกระทำผิดของตนเองความเข้าใจในระดับความสามารถความจำเป็น สถานการณ์แวดล้อมและระดับพัฒนาแต่ละคน ปลูกฝังการมีวินัยในตนเองรับฟังและทำให้ดูเป็นตัวอย่างนำเอาความผิดพลาดมาเป็นโอกาสในการเรียนรู้จำกัได้อยู่ที่พฤติกรรมเด็ก ไม่ใช่ตัวเด็กเองว่าสิ่งที่เธอทำผิดนั้น (ดลพัฒน์ ยศธร, 2551)

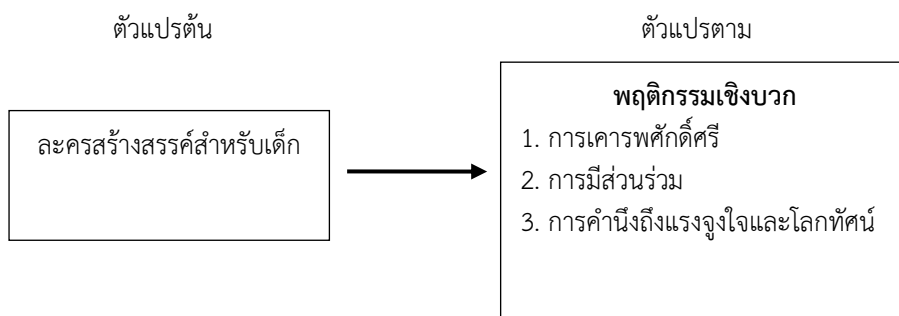
จากข้อมูล ผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (Multiple Indicator Cluster Survey – MICS) ในปี พ.ศ. 2558 – 2559 พบว่าเด็กอายุ 1-14 ปี ร้อยละ 75.2 เคยได้รับการอบรมโดยการใช้ความรุนแรง ด้านร่างกายหรือจิตใจ ร้อยละ 61.5 เคยได้รับการอบรมโดยการทำร้ายจิตใจ ร้อยละ 55.9 เคยได้รับการอบรม โดยการทำร้ายร่างกาย เด็กอายุระหว่าง 1-14 ปี ที่ถูกใช้ความรุนแรงเพื่อสร้างวินัยในภาคเหนือ (ร้อยละ 80.0) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 78.9) ซึ่งสูงกว่าเด็กในภูมิภาคอื่น เด็กในช่วง อายุ 3-9 ปีมีแนวโน้มถูกใช้ความรุนแรงเพื่อสร้างวินัยสูงกว่าเด็กในช่วงอายุอื่น (UNICEF for every child, 2560) ซึ่งในปัจจุบันมีองค์กรต่างๆ รวมทั้ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้มุ่งที่จะยุติความรุนแรงทุกรูปแบบในสถานศึกษาโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในการแก้ไขปัญหาป้องกันปัญหาพฤติกรรมเหล่านี้ อีกทั้งจากผลการศึกษาข้อมูลจากผลการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2558 - 2559 ยังเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้แก่มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัย ว่าควรเพิ่ม การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกเชิงบวก เพื่อหาวิธีที่มีประสิทธิภาพในการสร้างวินัยให้แก่เด็กแทนการใช้ความรุนแรงจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา กิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กประถมศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงบวกจากการเรียนโดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนและหลังทดลอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมเชิงบวกตามแนวคิดทฤษฎีของ ดลพัฒน์ ยศศธร (2551, หน้า 61) โดยปรับให้เข้ากับบริบท 3 ด้าน คือ การเคารพศักดิ์ศรี การพยายามให้มีส่วนร่วมมากที่สุด และการคำนึงถึงแรงจูงใจและการมีโลกทัศน์ ดังกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi- Experimental Research Design) แบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest – Posttest Design) ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 130 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan จำนวน 97 คน ซึ่งวิธีการได้มาซึ่งกลุ่ม ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 6 แผน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแผนการจัดกิจกรรมและแบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเองโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างทำกิจกรรม

2) แบบสังเกตพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร เพื่อนำมาสร้างแบบวัดพฤติกรรมเชิงบวก แบ่งเป็นพฤติกรรมการมีวินัยเชิงบวก 3 ด้าน จำนวน 18 ข้อ ได้แก่ 1) การเคารพศักดิ์ศรี จำนวน 6 ข้อ 2) การมีส่วนร่วม จำนวน 6 ข้อ 3) การคำนึงถึงแรงจูงใจและการมีโลกทัศน์ จำนวน 6 ข้อ

3. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กประถมศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวกโดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำหลักการ แนวคิดทฤษฎีมาสร้างรูปแบบกิจกรรม แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์และความเที่ยงตรง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้วิจัยได้เลือกกิจกรรมที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 3 กิจกรรม โดยมีค่า IOC อยู่ระดับ 0.67 และ 1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้รูปแบบกิจกรรมที่สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองจริง

2) แบบสอบถามพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรูปแบบของพฤติกรรมเชิงบวก การสร้างพฤติกรรมเชิงบวกและศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงบวกเพื่อนำมาสร้างทักษะที่ใช้ในการวัดพฤติกรรม โดยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นโครงสร้างข้อบ่งชี้เนื้อหาเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษา แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงในการวิจัย (IOC) จากนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกคำถามข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 18 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การเคารพศักดิ์ศรี จำนวน 6 ข้อ การมีส่วนร่วม จำนวน 6 ข้อ การคำนึงถึงแรงจูงใจและโลกทัศน์ จำนวน 6 ข้อ

3) ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขปรับปรุงและส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจัดทำรูปแบบเครื่องมือที่สมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ชี้แจงกิจกรรมและการใช้สถานที่ ให้เจ้าหน้าที่รับทราบและเตรียมความพร้อม
2) ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กชั้นประถมศึกษา และใช้แบบสอบถามพฤติกรรมเชิงบวก จำนวน 18 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีช่วยอ่านและทำเครื่องหมายในแบบสอบถามเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา

3) ดำเนินการใช้กิจกรรมละคร โดยจัดแผนกิจกรรมกับกลุ่มทดลอง ซึ่งผู้วิจัยกำหนดละครสร้างสรรค์ 2 เรื่อง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทำกิจกรรม

4) ภายหลังการทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ได้ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างครั้งสุดท้ายที่ทำกิจกรรม โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมเชิงบวก นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาจากกลุ่มตัวอย่างไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติและนำเสนอผลทดลองก่อนและหลังการทำกิจกรรมกลุ่มทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลและมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ โดยนำข้อมูลจากแบบสังเกตที่ได้เก็บรวบรวมมาจำแนกออกเป็นก่อนและหลังการทดลอง (Pre-test, Post-test) โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมละคร และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบวัดพฤติกรรมการมีวินัยเชิงบวก โดยใช้สูตร IOC
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้วยจำนวนและร้อยละ
- 3) อธิบายค่าคะแนนพฤติกรรมการมีวินัยเชิงบวก โดยใช้ผลรวมของค่าคะแนนพฤติกรรม
- 4) เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีวินัยเชิงบวกก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติ (Pair t-Test)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ด้านอายุ ส่วนใหญ่มีอายุ 8 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 รองลงมาคือ อายุ 6 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 และอายุ 7 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 38.14 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 และระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.93 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงบวกหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า อันดับแรกคือการเคารพศักดิ์ศรีของเด็ก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 รองลงมาคือ การคำนึงถึงแรงจูงใจและโลกทัศน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และอันดับสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมมากที่สุดค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

3. พฤติกรรมเชิงบวกของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ คือ การเคารพศักดิ์ศรี การมีส่วนร่วม และการคำนึงถึงแรงจูงใจและโลกทัศน์ หลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 1 ค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังทดลองใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กประถมศึกษาที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงบวก

การทดลอง	N	$\bar{x}$	SD	t	sig
ก่อน	97	40.2	12.099	7.460	0.000
หลัง	97	67.0	9.309		

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับดีและปานกลาง ในด้านการเคารพศักดิ์ศรี การคำนึงถึงแรงจูงใจและโลกทัศน์ และการพยายามให้มีส่วนร่วมมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและการรู้จักการแก้ไขปัญหาในทางที่ถูกต้อง เมื่อเกิดปัญหานักเรียนรู้จักการคิดแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และด้านการเคารพศักดิ์ศรีนักเรียนมีการเคารพผู้อื่นใช้ถ้อยคำจาที่สุภาพ และด้านแรงจูงใจและโลกทัศน์ นักเรียนร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับ ปาริชาติ จิรวินนาภรณ์ (2545) ที่ศึกษาพบว่า การเล่นเป็นเรื่องจริงสำหรับเด็กทุกวัย นักจิตวิทยามองว่าการเล่นเป็นวิธีปลดปล่อยความกดดันในใจเด็กวิธีหนึ่ง และเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ที่ช่วยให้เด็กเข้าใจความเป็นไปของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว การเล่นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริย์รัตน์ สุขสถิต (2555) ที่ศึกษาพบว่า ทศนคติของผู้เรียนที่มีต่อบทบาทของครูในการใช้วินัยเชิงบวก อันดับแรก คือ ด้านความต้องการทางพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ด้านการเสริมสร้างความสามัคคีในกลุ่ม ด้านการเคารพศักดิ์ศรี และด้านการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านแรงจูงใจและโลกทัศน์ของนักเรียน และอันดับสุดท้าย คือด้านความยุติธรรม เท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนยังได้รับการเรียนรู้และเข้าใจไม่มากพอ ต่อบทบาทครูในด้านแรงจูงใจและโลกทัศน์ของนักเรียนด้านความยุติธรรม เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติว่าความยุติธรรม

2. พฤติกรรมเชิงบวกของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ การเคารพศักดิ์ศรี การคำนึงถึงแรงจูงใจและโลกทัศน์ และการมีส่วนร่วมหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งแสดงออกมาจากความรู้สึกภายใน การใช้ละครเข้ามาช่วยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาจิตใจหรือพฤติกรรมเชิงบวกนั้นจึงเป็นสิ่งที่ดีและเข้าถึงตัวเด็กได้มากที่สุด ซึ่งกิจกรรมละครสร้างสรรค์ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเองซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักปรับตัว เป็นผู้นำ ผู้ตามและมีวินัยในตนเอง เกิดพัฒนาการทางอารมณ์เมื่อได้รับประสบการณ์ในด้านความเห็นใจความเข้าใจบุคคลต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริย์รัตน์ สุขสถิต (2555) ที่ศึกษาพบว่า ทศนคติของผู้เรียนที่มีต่อบทบาทของครูในการใช้วินัยเชิงบวก อันดับแรก คือ ด้านความต้องการทางพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของนักเรียน รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ด้านการเสริมสร้างความสามัคคีในกลุ่ม ด้านการเคารพศักดิ์ศรี และด้านการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านแรงจูงใจและโลกทัศน์ของนักเรียน และอันดับสุดท้าย คือด้านความยุติธรรม เท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง และยังพบว่าผู้เรียนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกันมีทศนคติ ต่อบทบาทของครูในการใช้วินัยเชิงบวกทุกด้าน คือ ด้านการเคารพศักดิ์ศรี ด้านการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ด้านความต้องการทางพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของนักเรียน ด้านแรงจูงใจและโลกทัศน์ของนักเรียน ด้านความยุติธรรมเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติ และด้านการเสริมสร้างความสามัคคีในกลุ่มไม่แตกต่างกัน ส่วนสังกัดกลุ่มโรงเรียนที่ต่างกัน มีทศนคติด้านความต้องการทางพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของนักเรียน และด้านความยุติธรรมเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนได้ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรประยุกต์ใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

2) ระดับพฤติกรรมกรรมวิธีวินัยเชิงบวกของเด็กถึงแม้จะเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมละคร แต่ก็อยู่ในระดับที่ควรพัฒนา ดังนั้น ควรมีการพัฒนาวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษากการพัฒนาการมีวินัยเชิงบวก โดยการใช้กิจกรรมละครกับเด็กในกลุ่มนักเรียนระดับที่สูงขึ้น

2) ควรมีการศึกษากการพัฒนาการประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ ในการพัฒนาการมีวินัยเชิงบวกสำหรับเด็ก

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้จะเสร็จสมบูรณ์ไม่ได้หากขาดอาจารย์ที่ประสาทวิชาความรู้ให้ตลอดจนบุคคลที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือมาเป็นอย่างดีเสมอ ทั้งคณะครูอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร นักเรียนโรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ที่ให้ความร่วมมือ และขอบคุณนักศึกษาสาขานาฏศิลป์ไทยชั้นปีที่ 2 เป็นอย่างที่ทำให้ความร่วมมือช่วยเหลือในงานละครครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). เอกสารสรุปย่อองค์ความรู้ การสร้างวินัยเชิงบวก สำหรับการพัฒนาทีมงานและขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการก้าวอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- ดลพัฒน์ ยศธร. (2551). การปรับกระบวนการทัศน์และร่วมปฏิบัติในการอย่างสร้างสรรค์: วินัยเชิงบวก. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปาริชาติ จีงวิวัฒนาภรณ์. (2545). การใช้ละครสร้างสรรค์ในการพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2547). ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ปิยวลี ธนเศรษฐกร, และปนัดดา ธนเศรษฐกร. (2556). เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการสร้างวินัยเชิงบวก. กรุงเทพฯ: สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย.
- พรรัตน์ ดำรง. (2547). การละครสำหรับเยาวชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริย์รัตน์ สุขสถิต. (2555). ทักษะชีวิตของผู้เรียนที่มีต่อบทบาทของครูในการใช้วินัยเชิงบวกของโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัทยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิรินยา จิระเจริญพงศ์. (2556). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการคิดเชิงบวกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัทยศรีนครินทรวิโรฒ.
- องค์การยูนิเซฟ. (2560). เด็กทุกคนสำคัญเสมอ ข้อมูลที่น่าสนใจจากการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ.2558 – 2559. กรุงเทพฯ: ยูนิเซฟ.

